

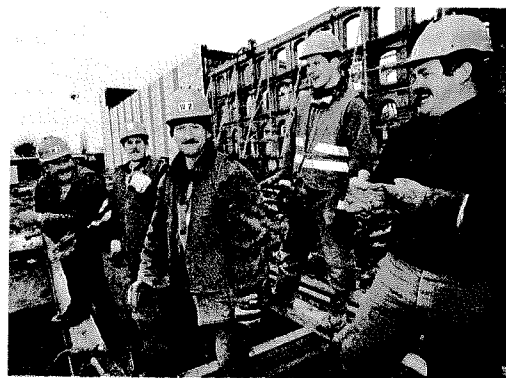
len», sier altså LO i Norge. Theodorsen ser også den sterke skepsisen i LOs rekke mot tjenstedirektivet i sammenheng med utviklingen i EU-retten.

Nylig sluttet også Fagforbundets landsstyre seg til rekken av fagforbund som krever at Norge skal reservere seg mot dette svært omfattende og inngripende direktivet, som baserer seg på de samme prinsippene som de liberalistiske dommene i EF-domstolen. Regjeringa ved nærings- og handelsminister Sylvia Brustad har nylig sendt tjenstedirektivet ut på en omfattende høring med frist 20. oktober. Nei til EU vil arbeide hardt for å få Norge til for første gang å bruke den legitime reservasjonsretten. Det vil være et sterkt solidaritets-signal til den europeiske fagbevegelsen, til EU og til den ukritiske ja-sida her hjemme. I disse dager er et leserbrev fra stortingsrepresentant og leder av Europabevegelsen, Svein Roald Hansen, på vandring i ulike aviser i Norge. Der bagatelliserer Hansen totalt alle sider ved direktivet, samtidig som han fullstendig overser forbindelsene til de fire dommene fra EF-domstolen, Han makter til og med det kunststykke å påstå at norsk arbeidsrett kan arbeide helt upåvirket av EF-domstolen. Europabevegelsen er altså, i sin EU-iver, på kollisjonskurs ikke bare med LO og norsk fagbevegelse, men også med nordisk og europeisk fagbevegelse. I ei tid der EU truer den nordiske sosiale modellen og fagbevegelsens FN-aksepterte kampmidler, er det greit å se hvem som er på parti med fagbevegelsen, og hvem som støtter fri flyt og

markedsliberalismen.

Jeg vil tro at EU-motstanden i fagbevegelsen ikke akkurat blir mindre av dette. Det blir etter hvert stadig sterkere grunn til å sette spørsmålsteget ved EØS-avtalen. Nei til EU har stilt kravet om en NOU om EØS – altså en offentlig utredning som tar for seg alle sider ved avtalen, også alternativene. For de finnes. Og det handler ikke bare om fullt medlemskap, som ja-sida later som. EFTA blomstrer, og Norge har nettopp inngått helt ordinære bilaterale handelsavtaler med bl.a. Canada, Colombia og Gulf-statene. India står for tur. Så hvorfor ikke EU? Slik at vi kunne bli kvitt den ensidige dynamikken i EØS som tvinger Norge til å underkaste seg regler som går helt på tvers av hva det norske folk ønsker, og som Soria Moria foreskriver. Mer fellesskap og mindre marked burde jo være et rød-grønt slagord? Da kan vi ikke være tvangsunderlagt et markedsliberalt regime som EØS. ■

Heming Olausen,
leder i Nei til EU

SVEKKES: En omdreining i liberal retning fra EF-domstolen har ført til en systematisk svekkelse av faglige rettigheter og kampen mot sosial dumping, skriver Heming Olausen i Nei til EU. FOTO: ANNE ELISABETH NÆSS, SCANPIX

Humanitær intervensjon

► [konflikter] Redaktør Dag Herbjørnsrud oppklarte et par misforståelser i Ny Tid, 27. juni, hvor han presiserte at Ny Tid er mot krig. Noe av misforståelsen ligger nok i Herbjørnsruds retorikk. Humanitær intervensjon er en språklig kamuflering av en militær operasjon som erfaringsmessig ikke øker, men reduserer det humanitære manøvreringsrommet. Når dette begrepet benyttes for å skissere potensielle løsninger på konflikten i Burma, Zimbabwe eller Sudan kan det oppleves av andre som en støtte til militær inngripen på bekostning av nettopp det humanitære. Det er enkelt å kritisere og fokusere på hvordan ting ikke skal være, vanskeligere er det å komme opp med innovative, sivile alternativer til krigføring. Heldigvis er det noe vi i Norges Fredsråd jobber mye med.

Ja til sivile fredsstyrker: I vår lanserte en av Fredsrådets medlemsorganisasjoner, Norges Fredslag, en kampanje som heter «Ja til sivile fredsstyrker». Sivile fredsstyrker har som mål å redusere og forebygge vold, fremme forståelse og bidra til bærekraftig og rettferdig fred. I likhet med politi og militære styrker må også fredsarbeidere gjennomgå en grundig opplæring for å kunne bidra positivt i et konfliktsområde. Opprettelse av en sivil fredsstyrke vil derfor omfatte både rekruttering, opplæring og utsendelse av høyt kvalifisert og spesialisert personell. Det er mange eksempler på den type tjenester en slik styrke kan yte. I Zimbabwe kan en av oppgavene være å ledsage opposisjonspolitikere til valg møter. I Darfur kan en viktig oppgave være overvåking av menneskerettigheter

og dokumentasjon av menneskerettighetsbrudd. I land preget av mediesensur kan en av oppgavene være å bevitne aktivitetene på radio- og tv-stasjoner. Sivile fredsstyrker kan imidlertid også ha en mer aktiv rolle for å fremme det sivile handlingsrommet gjennom meklings mellom stridende parter, reell undervisning og utdanning i ikke-vold og konflikthåndtering, samt skape mer nøytrale og sikrere møtearenaer gjennom praktisk tilrettelegging og tilstedeværelse.

Slike styrker eksisterer allerede og Tyskland er det landet i Europa som har utdannet flest innenfor dette feltet. De har et årlig budsjett på nærmere 200 millioner kroner for dette arbeidet og budsjettet øker stadig. Hva om siviltjenesten i Norge ble gjort mer fredsrelevant og faktisk reflekterte nektingsgrunnlaget? Hva om fremtidens sivilarbeid kan være starten på en karriere som fredsarbeider på samme måte som førstegangstjenesten i dag er starten på en yrkesmilitær karriere? Norge har gode forutsetninger for å bidra til dette arbeidet internasjonalt, og selv om Tyskland ligger et hestehode foran oss i dette arbeidet, kan vi være en viktig pådriver her i Norden. For å jobbe med disse spørsmålene på en målrettet måte er man avhengig av støtte fra mediene for å øke den offentlige bevisstheten omkring dette og får å sette disse spørsmålene på den politiske dagsorden. ■

Av daglig leder i Norges Fredsråd,
Hedda Langemyr, og styreleder Erik Strøm

Hva om siviltjenesten i Norge ble gjort mer fredsrelevant og faktisk reflekterte nektingsgrunnlaget?